

Crisis Theologica

In Qva Selectiores, Et Aciores hujus, et elapsi sæculi controversiæ,
subsecuturâ in Elencho legendæ discutiuntur

Crisis Theologica - In Qva Selectiores, Et Aciores hujus, et elapsi sæculi
controversiæ, subsecuturâ in Elencho legendæ discutiuntur

Casnedi, Carlo Antonio

Ulyssipone, 1712

§. III. Mea Mens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84796](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84796)

N. 261. En numquam absolvenda Capitulum inter, & Regulares his, si confusè procedatur; quilibet vincet, nemo vincet. En non alius in hac juriū contentionē proventus, quam uberima jurgiorum, quin & scandalorum teges, quæ scandala eo maiorem fument augent, quo neglecto omni prudentiali arbitrio ad minas, & terrores procedatur, arreptā inde injustā, ut dicent Regulares, a Capitulo causā, quod Regulares approbati examē negligant; quas tamen minas velut injustas Regulares despiciunt, fixi, & nixi Clementis privilegio, quod fuisse concessum certum est; fuisse derogatum, certum non est; immo ei ferē omnes Doctores, ut certo subfistēti, nituntur. Nisi ergo vel Sedes Apostolica illi privilegio derogeret, vel definiat inesse Capitulo tale jus, vel à nobis certum aliquod jus statuatur in Capitulo, à quo nullo prætextu privilegij subducere se possint Regulares approbati, jus illud examinandi Regulares approbatos, quod Capitulum præten dit, semper sub lite erit, & à Regularibus negabitur vi sui privilegij. Accedit, quod adhuc dato hoc examinandi Regulares approbatos jure in Capitulo, vix quid in Capitulo utilitatis? Vel enim Regulares fuere à mortuo Episcopo illimitatē approbati, vel limitatē? Si illimitatē, hi paucissimi sunt, & plerūque sunt viri vitæ & doctrinæ probitate clari, & quoad hos Capitulum facillè submittere potest suum judiciū Episcopi demortui eos illimitatē approbantis, quin veniatur ad juriū contentionem, de posse & nō posse Capituli, de posse, & non posse Regularium: quare cum his Vicarius dissimulare prudenter poterit suum jus, ne in dubium vocetur. Si sunt limitatē approbati, ut solent plerique esse, abs dubio plerumque approbatio paucos intra dies expirabit, quibus absolutus, si profecti velint in audiendo sæculares, debent se Vicario sistere, examinandi, & approbandi, quin pro modico tempore juriū tumultus exciteretur. Quare laudarem ut totus rigor & conatus & diligentia foret in adnotando ad unguem approbationis locō, tēpore, personis, aliisque circumstantijs, sub quibus dicti Regulares approbati fuere: in his enim prudentissimum instat periculum ne approbationis limites prætergrediantur, & in hos severè animadvertendum. Modicā igitur præfens juris dissimulatione totum facillè componetur; juriū contentione, numquam, nisi à Romanā Sede paretur antidotum.

Tom. III.

§. III.

Mea mens.

S U M M A R I U M.

Do Capitulo jus convocandi Regulares, etiam illimitatē approbatos, & examinandi approbationis litteras. Nego jus examinandi personas, 262.

Mea conclusio favet, tum Capitulo, tum Regularibus, ibid. & n. 266.

Capitulum Sede vacante est dominus gregis secularis, eique convenit jus defensivum sui gregis, n. 263.

Hoc jus convenit Capitulo vi sui officij, n. 264.

Prudenter eo utendum, ibid.

Regulares huic juri resistentes peccant mortaliter, ibid.

Do Regularibus approbatis indultum, ne a Capitulo examinentur, n. 265.

Clementis IV. Bulla vix negari potest, ibid.

Non omne jus ordinarium Delegantis transit in personam delegatam, ibid.

Regulares a mortuo Episcopo ad tempus approbati possunt a Capitulo examinari, ibid.

An Breve Clementis IV. sit certum, n. 266. & 275.

Nil certi dicitur, & æterna rixa, non distincto jure examinandi personas a jure examinandi licentias, n. 267.

Quam antiqua Episcopos inter, & Regulares querela, n. 268.

Monachi olim erant in totum subiecti Episcopis. Et primus, qui eos exemuit, fuit magnus Gregorius, ibid. & 269.

Iterum subiecti Episcopis, & iterum exempti, ibid.

Clementis X. litem terminavit, ibid.

Humana malitia sæpe peccatum personale alicujus status facit originale omnium, n. 269.

Laudantur impense tum Ecclesiastici, tum Regulares, n. 270. 271.

Papa in Regulares benevoli, n. 271.

Udico rem facillè componi posse, si distinguatur jus convocandi personas, & 262. examinandi approbationis litteras, à jure examinandi personas, & reprobandi authenticas approbationis litteras. Quod enim ea jura sint diversa, patet ex diversis objectis. Do Capitulo, Sede vacante, jus jurisdictionis convocandi Confessores Regulares, etiam illimitatē à defuncto Episcopo ad sæcularium confessionem approbatos. Do quoque Capitulo jus examinandi approbationis à Regularibus præhabita litteras. At nego Capitulo idem jus examinandi personas, & revocandi litteras, nisi nova, eaque gravif-

Xx

fima

suma ex parte Regularis superveniat causa. En per primam clausulam satis juri Capituli consultum, ut quasi gregis sui Dominus munus suum feliciter obire possit, cognoscendo per authenticas approbationis litteras Regularium doctrinam, & mores, quibus viduatam Episcopo Ecclesiam, & orphanum Dioecesis gregem pascere possit. En per alteram clausulam Regularium privilegio consultum, quod concedit, ut Sede vacante liberè ea licentiâ absolvendi utantur, quâ antea. Neque enim litteras approbationis à defuncto Episcopo præhabitas, Vicario Capitulari examinandas subijcere, est se examini subijcere; neque se Capitulo præsentare, est ab eo iterum approbari, ut minus doctè aliqui opinantur.

N. 263. Quod vero dictum jus vi sui officii competat electo, à Capitulo, Vicario, est mihi innegabile. Primò, quia Capitulo, Sede vacante, incumbit onus prospiciendi Ecclesiæ suo Pastore viduatæ. Qui vero huic oneri satisfiat, nisi sui gregis Pastores, inter quos sunt præcipuè Confessores, cognoscat, quâ autoritate gaudeant, quâ vitæ integritate floreat, an cum subreptitijs fictisque approbationis litteris, ut nuper in non paucis accidit, absolvant? Secundò non satis ab Ecclesiâ viduatæ suo Pastore Ecclesijs provisum foret, nisi hoc jus convocandi omnes Confessores qualitercumque approbatos quoad seculares audiendos, & examinandi exhibitas licentiâ, Capitulo, conveniret, præcipuè cum Sede vacante facile sit, ut absolvendi incapax Confessorem se simulet. Si ergo ab Ecclesiâ in re minori provisum Capitulo Sede vacante, quanto magis in hac summi momenti re? Sanè nemo negat Vicario Capitulari inesse jus examinandi, & approbandi de novo omnes seculares Confessores à defuncto Episcopo approbatos: nemo jus examinandi Regulares, vel non approbatos, vel post elapsam approbationis tempus à mortuo Episcopo limitatum: ergo negari nequit quòd Vicario Capitulari in sit jus convocandi omnes Regulares, et si illimitatè approbatos, & examinandi licentiâ à mortuo Episcopo præhabitas: nisi dicere velimus posse Capitulum gregem suum committere viris, quos an Pastores, an lupi sint, an sine, an cum, & quali licentiâ absolvant, ignorat. Porro huic suo juri cedere nequit Capitulum, cum in lege naturæ fundetur, immò in lege Religionis: urbanissimè tamen, pro more, eo jure utendum, ut in simili dixi de Episcopis *disp. 1. sect. 5* discernendo pro meritorum, & dignitatum differentia Regulares, & ratinabendo, ut Re-

ligiosi, vel scripto per suos Prælatos, vel personaliter per se,istant in Vicario, tantque licentiâ, ab eo authenticè examinandas subijciant; tanto magis, quòd antiquitus Regulares, ne quidem Episcoporum approbatione egebant, ut late ostendit præclarus M. Passer. *tom. 2. pag. 33. an. 138.* re-latis plurimis Pontificum Bullis, hodie tamen à Pontificibus successibus revocatis quorum Brevia; nempe Urbani VIII. & Innocentij idem magister, nec non alij, inter quos Barbastrensis, & Frasso de Regno Indiarum Patronatus cap. 72. pag. mibi 194. contentiones in Indijs inter Illustrissimos Archiepiscopos Angelopolitanum & Notinos exortas, trahunt. Cum ergo huic Vicario Capitulari juri convocandi personas, & examinandi licentiâ facillimum sit obsequi Regularibus, intracto adhuc eorum privilegio, non video qualiter Regularis aliquis licentiâ obfistere possit: quin non video qualiter obfistens à culpa mortali excusari possit; eo magis quòd si tali æquissimo Capitulo juri obfistat, aniam dabit scandalis, & jurgijs, & ne Capitulum pacifice munus suum obire possit, nisi clausis oculis, & omnem qui se approbatum venditat indifferenter admittat, sive sit, sive non sit. Tenentur ergo Regulares huic jurisdictionis juri, conventioni personarum, & examinatorio licentiarum, sub gravi parère: neminemque arbitror, qui nisi inuicibus, inobediens, & ineligibilis audiri velit, ei juri resistiturum. Hoc jus do Capitulo Sede vacante.

Do Regularibus illimitatè approbatis N. (quandoquidem sunt plerique Theologi, 264. qui stant pro sententiâ tunc, posse Regulares ab Episcopo demortuo approbatos absolvere seculares Sede vacante, atque eo quòd à Vicario Capituli de novo approbentur), do, inquam, perpetuam, Sede vacante, privilegij sui integritatem: tum quia constat hoc privilegium fuisse concessum, non constat esse revocatum; tum quia illud ipsum privilegium ad paucos mentes protrahi solet, usquedum succedat in eandem Sedem novus Episcopus, quo substituto, nil valet; tum quia difficillimè probatur, quòd potestas approbativa Regularium quòd ordinaria Episcoporum, atque adeo sit ordinaria in Episcopis; ut ego puto, foret ordinaria in Episcopis, à tali adeo ut, si Regulares à Pontificibus, à tali Episcoporum approbandi jure exempti non fuissent; fuissent ab ipsis Episcopis examinandi in ordine ad audiendas oves Episcopis non inde sequitur quòd simile jus approbandi Regulares transeat ad Capitulum Sedis vacan-

vacantis: illud enim jus convenit Episcopo, ut Episcopo, & est jus fundatum in dignitate Episcopali, qua caret Vicarius Capitularis. Patet hoc in pluribus. Numquid, quia mortuo Papa succedit in Ecclesiae regimine Collegium Cardinalium, dicemus huic Collegio de potestate delegata convenire infallibilitatem, & omnem in hominis intellectum, & voluntatem jurisdictionem, vel potestatem creatricem Cardinalium? Numquid Concilium Regium habet ex potestate sibi delegata omne omnino jus, quod de jure ordinario convenit Regi? Non sane: quia plura jura sunt alligata tali dignitati, quae si deficiat in alio, eo jure ne quidem ex potestate delegata frui potest. Dixi me dare privilegium Regularibus illimitate approbati, ne umquam, Sede vacante, examinentur a Capitulo. Nam si de approbati ad annum ex. gr. sit fermo, hi elapso anno possunt a Capitulo examinari: etenim Clementis IV. Bulla, cui nritur hoc privilegium, dicit, quod Regulares, Sede vacante, liberè utantur licentia absolvendi. Cum verò absolvendi licentia data ab Episcopo premortuo non fuerit ex. gr. nisi pro anno, quia Regulares approbati ab illo, elapso anno, uti nequibant, sed alia prorogatio approbationis petenda fuisset ab Episcopo, si superites fuisset; consequenter, & in nostro casu, alia prorogatio approbationis, siue per ratihabitionem antecedentis, siue per novum examen, prout Capitulo placuerit, a Capitulo habenda est: nam approbati ad annum, eo elapso non sunt nunc approbati, sed fuere; ut verò nunc absolvant, nunc esse debent approbati.

N. 266. Hinc patet cur hac in re censuerim potius prudentialiter, & distinctis juribus, quam confusis procedere. Primo, quia per jus convocandi personas, & examinandi licentias, (quod concedo Capitulo) potest Capitulum suum munus obire. Similiter per jus aut privilegium (quod concedo Regularibus) ne novum durante sua licentia subeant examen, possunt Regulares facillimè obedire. Secundo, quia si res contentione primi juris utrumque agenda, perpetuat inter Capitulum, & Regulares mentis, & voluntatis rixæ. & forte scandala; ut ostendi n. 261. & 262. Tertio, quia vel res est de probabilitate extrinseca, vel de intrinseca utriusque opinionis? Si de extrinseca, nemo negare poterit, quod sententia negans inesse Capitulo jus examinandi Regulares ab Episcopo demortuo approbati, sit longo excessu probabilior, quam affirmans: nam pro negante tale jus in Capitulo stant ferè omnes, & quidem magna auctoritatis DD. quos dedi n. 256. & 257.

Tpm. III.

pro affirmante non nisi duo, & quidem, ne quidem duo, ut ostendi n. 254. & 255. ergo si res autoritate agenda est, nequit Capitulum examinare dictos Regulares approbati. Quod si quaestio non est per auctoritatem, sed per certam rationem absolvenda, pro neutra parte video rationem certò validam. Nam privilegium Clementis IV. in quo DD. sententia negantis Capitulo jus examinandi Regulares, tam acriter insistant, mihi valde dubium est an fuerit revocatum, praesertim si fuit vivæ vocis Oraculo, ut indicat P. Pelliza. tom. 2. tr. 8. cap. 2. n. 44. il-
 ludque revocatum asserit M. Donatus: & M. Don. quidem eò magis dubito, quod hodie vix sciri potest, quæ privilegia Regularium quoad absolvendum sint, & non sint revocata; & Urbanus pleraque vivæ vocis Oraculo abolevit: ergo huic privilegio me plenè fidere nequeo. Similiter ratio, cui sententia negans insitit, quod potestas delegata non transeat ad alium, atque adeo non transeat ad Capitulum facultas examinandi Regulares approbati, cum ea facultas respectu ipsiusmet Episcopi sit delegata; hæc, inquam, ratio erudita esse potest, non tamen solida, ut litem dirimat: etenim judico quod facultas approbandi Regulares conveniat, de jure sui officij, Episcopis: ergo si stemus rationibus sententia negantis Capitulo jus approbandi Regulares approbati, nil solidum habetur. Idem dico de rationibus sententia affirmantis tale jus inesse Capitulo; tota ejus ratio est, vel negare privilegium, quod tamen a pluribus iamquam subsistens admittitur; vel dicere, quod cum potestas approbandi Regulares sit ordinaria in Episcopis, transeat ut delegata ad Capitulum. At utrumque facillè negatur; & adhuc admissio, quod sit ordinaria, non ideo transeat ad Capitulum, quia ligata dignitati Episcopi.

Vides, mi Lector, quod nisi nobiscum N. distinguatur jus convocandi personas, & 267. examinandi licentias, à jure examinandi personas, & reprobandi authenticas approbationis litteras, nil certi umquam dabitur in re tam frequenti, & necessaria; quin perpetuè ubique rixæ: contra hac prudentiali jurium distinctione, tam Capitulo, quam Regularibus favetur: & viduata Pastore Ecclesia, mutuo Capituli, & Regularium amplexu fovetur.

Profecto novè non sunt, sed coeuvæ quasi N. Ecclesiae, dirè inter ipsos Episcopos, & Regulares contentiones, fundatæ in hac, an Episcopi habeant jure sui officij jurisdictionem in Monachos, & Regulares. Quod scio est, quod Gonzalez Tellez (qui à me inter
 Xx ij Canon.

Canonistas maximo in pretio habetur, non enim totum ejus negotium est paginas repetitis textibus, & citationibus implere, vix ullâ additâ ratione, sed ita res canonicas tractare, ut methodo syllogistica, & intrinsicâ graves complectatur pro suâ mente rationes) hic ergo eximius Canonista in 1. *Decret. librum tit. 31. de officio juris Ordinarij cap. 19. incipit: Grave. refert Monachos fuisse semper Episcopis subiectos; & Divum*

S. Aug.
Chalce.

Augustinum Monachis regulam dedisse, & Concilium Chalcedonense *can. 4. expresse dicere, quod Monachi sint Episcopo regionis, in quâ vivunt, subiecti; & quod nemo Monasterium acceptet, aut fundet, nisi permittente Episcopo. Trahit numerosos DD. inter quos Barbofam lib. 2. juris Eccl. cap. 12. n. 21. & Potest. Episcop. allegat. 105. P. Azor tom. 1. Justit. lib. 12. c. 10. Brunonem*

Barthol.
P. Azor.

Chassai.
P. Gib.

Chassaium de Privil. Regul. tract. 2. P. Giballinum de Scient. Canon. lib. 7. c. 9. qu. 3. & alios. Erant ergo Monachi adeo subiecti Episcopis, ut nequirent alio ritu Officia celebrare quàm præscripto ab Episcopo, ut ab Episcopis Monasteria visitarentur, ut Monachi ab illis emendarentur, & corrigerentur. Quia verò (inquit dictus Gonz. Tel. *lez pag. 804. col. 2. in medio*) Episcopi Monachos sibi subiectos severè, & irrationabiliter tractabant, hinc à D. Gregorio M. in Concilio Lateranensi statutum, ut Mona-

Gonza.

S. Greg.

chi suis tantum Abbatibus subiecti forent. Quare Monachorum exemptionem ab Episcopis, adeo ut soli Romanæ Ecclesiæ hodie subordinati sint, ab ipsa Episcoporum *testi- tui, ait, originatam. Plura quoque in hanc rem habet doctus M. Donat. tr. 13. de Exem- ptione Religios. qu. 6. qui plurimos recitat censentes, quod Religiosi de jure communi sint Episcopis subiecti, & quod juris canones stent pro Episcoporum in Religio-*

M. Don.

fos jurisdictione, à quibus canonibus, repetitis Pontificum privilegijs, ab eodem M. Donato *qu. 8. ad verbum relatis, Religiosi dicuntur exempti. Quia verò humanâ imprudentiâ evenit, ut Religiosi suismet privilegijs contra Episcoporum jurisdictionem abuterentur, hinc subsequentes Pontifices pleraque privilegia in totum abolere. Perpendat Lector inquietum Ecclesiasticos inter, & Religiosos systema. Olim Episcopis integrè Monachi subdebantur: conquesti hi de illorum sævitia, & declarati à Magno*

S. Greg.

Gregorio exempti. Abusi subinde suis privilegijs Regulares, & plerisque revocatis à Sede Romanâ iterum fuere Episcopis quoad plura subiecti. Conquesti de novo Religio-

Pius V. si de Episcopis Beato Pio V. superstitit, qui

in pluribus pro illis stetit. Tandem discordia à Clemente X. composita in Bullâ, *Suprema*, utriusque in pluribus favendo, & in pluribus non favendo.

Non ergo, quasi novum Africa monastrium, demiranda frequens hæc Ecclesiasticos inter, & Regulares contentio, & eadem sæpe ob levissimam rem, unico urbanitatis officio concludendam. Utrique ita Marte pugnant; isti ut præcipiant; illi, ut se eximant: illi pro suâ, ut putant, jurisdictione; isti pro suâ, ut opinantur, exemptione: obliti interdum se eodem Ecclesiæ lacte nutritos, se eodem sanctissimo Panis figuratos, se pro morum reformatione destinatos, se eidem æternæ gloriæ albo interendos. Utinam, quæ ut plurimum nominis unius Ecclesiastici, aut Regularis culpa est, obstetricante malevolâ secularium intentione, quasi originalis culpa, in omnes Ecclesiasticos, omnesque Regulares, non refundatur! Utinam ad perfectionem, ad quam utrorumque institutum utroque promovet, tendant utrique, & mutuo charitatis Diving amplexu manus invicem dent! Quam brevi intervallo, servatâ eâ, quam Ecclesiastica Hierarchia, inter caput, & membra, suspirat subordinatione, Christi Domini ovile pinguesceret! Quam nulla in curijs lamenta! Quam jejuna in famelicis judice cupiditas!

Sciant Regulares, Ecclesiasticos fore Ecclesiæ Primogenitos. Sciant Ecclesiæ leges, ab illis conditas. Sciant Dei Ecclesiam auctorem eorum sapientiâ propagatam. Sciant eos ubique, ut juris Arbitros statui. Sciant Martiri Domini splendorem eorum fronsibus coævum. Sciant laureatam quâ sanguine, quâ heroicarum virtutum culturâ, eorum beneficio Christianam Rempublicâ. Sciant verendum Vicariatui Christi D. diademâ Ecclesiasticis penè hereditarium. Perpendant hæc serio Regulares: nulla tunc in se illis subjiçiendo asperitas, indocilitas nullâ. Ecclesiarum Capita, Episcopi sunt, quoniam quilibet suâ in Diocesi quasi alter Papa. Perceant Regulares, colant, obsequantur, subordinentur, diligant.

At sciant quoque Ecclesiasticos non tantum Dei leges, sed Servatoris nostri consilia, oppidò à Regularibus aucta. Sciant inter deo utriusque Ecclesiæ Latine, & Græcæ Doctores, septem eorum Monasticum, & Mendicantium institutum profectos. Sciant Regularium indoctrinâ offeratissimas quæque Nationes ad Ecclesiæ gremium deductas. Sciant ab antiquis, & modernis Pontificibus Religiosos ob stupendos Ecclesiæ progre-

Honor.
III.
Bened.
XI.
Bonif.
VIII.
Pius V.
Clem.
X.
Sixt. V.
de coll.

progressus stupendis privilegijs locupletatos. Testes authentici sunt Bonifacius VIII. Honorius III. Benedictus XI. & B. Pius V. hodie Divis insertus, referens 26. gravamina, quibus Regulares vexantur ab Ecclesiasticis; & quorum utrorumque incolumitati prospiciendę Clemens X. Bullam suam edidit. Sciunt a Sixto V. in constit. *Postquam verus ille* §. 4. relato à Neutier d. 138. n. 4. Decretum, ut in supremum Cardinalium Collegium, quatuor saltem, ex Ordinibus Regularibus in idem Collegium adscribantur. Neque verò quis, laudator temporis acti, autumari poterit, melioris frugis extitisse Antiquos, quam modernos Regulares: vix enim reperire erit sæculum, quo tot Regulares (eā quā hodie rigidissimā canonizationis methodo proceditur) sint Sanctorum Catalogo adnumerati, quot nuperrimē elapso; cum ferē omnes Regulares sint. Sint igitur Ecclesiastici Christianę Reipublicę capita: submittant se illis, nil renitendo, Regulares. Sint Regulares Ecclesię membra, oculi, lingua, aures, manus: tractentur, in nobilia Diocesum membra. Ubique pax, ubique concordia, ubique Christus D.

§. IV.

Alia pro meo intento rationes.

S U M M A R I U M.

Nisi certum aliquod jus detur Capitulo, semper rixæ, n. 272.

Jus examinandi Regulares approbatus est prorsus incertum, ibid.

Vicarius a Capitulo electus vocatur Pro-Episcopus, n. 273.

Est dominus gregis Pastore viduati, ibid.

Jus vocandi Regulares approbatus, & examinandi eorum licentias, convenit Capitulo ratione sui officij, n. 274.

Si licentia non sit notoria, est exhibenda, ibid.

Exemptus a jurisdictione non est exemptus a jure reverentia, ibid.

Nemo suas res, & gregem ignoto viro committit, ibid.

Quoties ex exemptione maximum imminet damnum, nulla datur exemptio, ibid.

Si Regulares non sunt exempti a Capitulo in re minori, neque quoad absolvendum seculares, n. 275.

In re gravi non nisi exhibitis litteris creditur, ibid.

Capitulum est directē dominus gregis, eique convenit jus coactivum in aliis, ibid. & 276.

Tom. III.

Confirmo 1. quia nisi certum aliquod N. jus conferatur Capitulo, nil in hac tam gravi, tamque contentiosa materia, certi inferri poterit: & perennes semper erunt inter Capitulum Sede vacante, & Regulares à demortuo Episcopo approbatus, discordia, & rixæ: sed hoc jus certum nequit esse jus examinandi Regulares, & revocandi licentias: ergo aliud jus certum querendum est. Minor constat; quia jus examinandi personas, & revocandi licentias ab omnibus ferē T. T. negatur, etiam dato quod tale jus de jure communi conveniret Capitulo: negatur autem, vel quia volunt quod Regulares ex privilegio Clementis IV. sint ab eo communi jure exempti, ut in plurimis alijs, quę Episcopis, & eorum Ordinarijs de jure communi conveniebant, exempti sunt: vel quia jus ipsum approbandi Regulares non est nisi delegatum in Episcopis, adeoque illi non succedit Capitulum: vel quia, et si summum quod concedi potest, concederetur Episcopis, videlicet omnes Monachos, & Religiosos esse illis de jure ordinario ex vi sui officij subjectos, aut saltem esse subjectos quoad absolvendum seculares, ut ego verum judico, attamen tot privilegiorum concessione, hodie ab eā jurisdictione exempti sunt: ergo jus certo conveniens Capitulo in Regulares approbatus, nequit esse jus examinandi Regulares, & revocandi licentias. Aliud ergo jus certum querendum est.

Non puto aliquem dicturum, quod Capitulo, Sede vacante, nullum jus certum convenire debeat in Regulares approbatus. Sic enim conclamatum esset de Ecclesiā suo Pastore viduata: cum tamen indubitatum sit eam viduatam Ecclesiam, ejusque gregem subjectum esse Capitulo Sede vacante, & hujus muneris esse eum gregem custodire, & ideo Flaminius Marchetti in sua *Praxi Vicarij Capitularis pag. mibi 24.* dicit, quod Vicarius Capitularis vocari solet *Pro-Episcopus* Si autem Pro-Episcopus certum jurisdictionis jus ei competit, saltem ne quis gregi suo, nisi a se cognitus immisceat; nec enim, si Regularis non approbatus ei gregi se immisceat, quasi à mortuo Episcopo approbatus, reddenda de gregis secularis damno erit ratio à mortuo Episcopo, sed à Pro-Episcopo seu Vicario Capitulari, qui non examinata ejus licentiā absolvendi facultatem ratihabuit. Igitur Dominus viduata Ecclesiā est Capitulum, & Pro-Episcopus; ergo certam habent in suum gregem jurisdictionem, certumque jus, nequis suo gregi, ei invito, præcipue cum facultate absolvendi, non notoriā, (sed ut experientia

Xxij testis